

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014 - 2020

Axă prioritară 3. Locuri de muncă pentru toți
Obiectiv tematic 8. Promovarea unor locuri de muncă durabile și de calitate și sprijinirea mobilității lucrătorilor
Prioritate de investiții 8.iii. Activități independente, antreprenariat și înființare de întreprinderi, inclusiv a unor microîntreprinderi și a unor întreprinderi mici și mijlocii inovatoare
Obiectiv specific 3.7. Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor cu profil nonagrícola din zona urbană
Titlu proiect START UP pentru Regiunea Sud-Est
Nr. contract finanțare POCU/82/3/7/105554

PLAN DE ASIGURARE A SUSTENABILITĂȚII IDEILOR DE AFACERI

ÎN CADRUL PROIECTULUI „START UP PENTRU REGIUNEA SUD-EST” POCU/82/3/7/105554 SUBACTIVITATEA A 7.1. - COMPONENTA 4

Titlul proiectului	START-UP pentru Regiunea Sud-Est
Cod proiect	POCU/82/3/7/105554
Regiunea de implementare	Sud-Est
Denumirea activității	A7. Sprijin personalizat prin implementarea unui program de monitorizare a funcționării și dezvoltării celor 75 afaceri finanțate în cadrul proiectului la nivelul regiunii Sud-Est (etapa III de implementare)
Denumirea subactivității	A.7.1. Inițierea unei structuri de interes comun (Asociația start-up-urilor), a unui centru regional de dezvoltare a antreprenoriatului vizând consolidarea capacității noilor antreprenori și angrenarea altor potențiali antreprenori, dezvoltarea unui parteneriat de business la nivelul regiunii Sud-Est și elaborarea unui plan de asigurare a sustenabilității ideilor de afaceri
Perioada de implementare a subactivității	18 august 2020 - 17 februarie 2021

Documentul a fost elaborat în intervalul **18 august 2020 - 05 februarie 2020**, implicând activitatea următorilor experți:

NUMELE ȘI PRENUMELE	FUNCȚIA	SEMNĂTURA
ELABORARE		
FRUMOSU ALEXANDRU	Coordonator activitate mentorat și monitorizare S	
COORDONARE ELABORARE Verificat/Avizat		
DUMITRU FLORENȚA CLAUDIA	Coordonator M1	
JURCAN RAFILA GEORGETA	Coordonator M2	
Haidu OVIDIU	Coordonator M3	
APROBAT		
MIRCEA ADINA-CRISTINA	Manager proiect S	

CUPRINS

1. Cadrul general	4
2. Cadrul legislativ aferent	7
3. Sustenabilitatea afacerilor	9
4. Planul de asigurare a sustenabilitatii ideilor de afaceri	10
4.1. Actiuni care vizeaza profitul	10
4.2. Actiuni care vizeaza oamenii/comunitatea/societatea	13
4.3. Actiuni care vizeaza mediul inconjurator/planeta	15
5. Concluzii	18

UNIUNEA EUROPEANĂ

1. Cadrul general

Proiectul „START UP pentru Regiunea Sud-Est” (POCU/82/3/7/105554), este implementat de către Institutul pentru Dezvoltarea Resurselor Umane, în calitate de Solicitant, în parteneriat cu Asociația ESE - European Support for Education (Membrul 1), Asociația Centrul de Resurse și Formare în Profesii Sociale - PRO VOCAȚIE (Membrul 2) și Asociația Clubul Sportiv „Aqua 1969 Baia Mare” (Membrul 3).

Obiectivul general al proiectului „START UP pentru Regiunea Sud-Est” (POCU/82/3/7/105554) este creșterea gradului de ocupare, facilitarea accesului pe piața muncii și dezvoltarea spiritului antreprenorial pentru 620 persoane prin furnizarea unor măsuri integrate de antreprenoriat, orientate pe creșterea mobilității și a gradului de ocupare a persoanelor somere, inactive, inclusiv a înființării și dezvoltării unor activități independente non-agricole în scopul creării de noi locuri de muncă durabile în zonele urbane din regiunea de implementare Sud-Est.

Obiectivele specifice ale proiectului „START UP pentru Regiunea Sud-Est” (POCU/82/3/7/105554) sunt:

- OS1. Creșterea responsabilității sociale și gradului de informare a publicului la nivelul regiunii Sud-Est (județele Constanța, Tulcea, Buzău, Brăila, Galați, Vrancea) privind oportunitățile, condițiile, avantajele formării și sprijinului antreprenorial pentru minim 620 de persoane (respectiv 62 șomeri, 124 inactive pe piața muncii și 434 care au un loc de muncă dar doresc să înființeze o afacere în scopul creării de noi locuri de muncă).
- OS2. Îmbunătățirea inserției socio-profesionale a 62 persoane șomere și 124 persoane inactive și dezvoltarea spiritului antreprenorial a 434 persoane care au un loc de muncă și doresc să înființeze o afacere în scopul creării de noi locuri de muncă la nivelul regiunii Sud-Est (județele Constanța, Tulcea, Buzău, Brăila, Galați, Vrancea).

UNIUNEA EUROPEANĂ

- OS3.Sprijinirea inițiativelor și dezvoltarea soluțiilor inovative antreprenoriale de creare a locurilor de muncă, creșterea oportunităților de ocupare, facilitarea integrării pe piața muncii și promovarea incluziunii active în regiunea Sud-Est.
- OS4.Dezvoltarea performantă și creșterea sustenabilității a 75 întreprinderi, generarea unui management performant și consolidarea sectorului antreprenorial la nivel regional.
- OS5.Îmbunătățirea inserției sociale, promovarea egalității de șanse, combaterea discriminării, depășirea barierelor de ordin moral și etnic și accentuarea imaginii sociale pentru 62 persoane de etnie romă (minim 10%) și 310 femei (minim 50%) prin asigurarea accesului egal la pachetul integrat de antreprenoriat furnizat la nivelul regiunii Sud-Est (județele Constanța, Tulcea, Buzău, Brăila, Galați, Vrancea).
- OS6.Implementarea principiului dezvoltării durabile, asigurarea protecției mediului, utilizării eficiente a resurselor și îmbunătățirea accesibilității, utilizării și calității tehnologiei informațiilor și comunicațiilor.

Prezentul PLAN DE ASIGURARE A SUSTENABILITĂȚII IDEILOR DE AFACERI a fost elaborat în cadrul PARTENERIATULUI DE BUSINESS LA NIVELUL REG. SUD-EST, prin implicarea autoritatilor administrației publice, camerei de comerț și industrie, instituțiilor bancare/financiare nonbancare, agenției pentru dezvoltare regională Sud-Est, organizațiilor sindicale/patronale, comitetelor sectoriale, ONG-uri din aria de interes, a mediului de afaceri reprezentativ din cele 6 județe vizate, determinând o implicare inovativă a instituțiilor/autoritatilor/organizațiilor relevante în dezvoltarea antreprenoriatului la nivel regional.

Planul a fost finalizat de către Coordonatorul activitate de mentorat, în colaborare cu reprezentanții ai parteneriatului de business și sub coordonarea Responsabilului implementare tehnică activități (S) și a Coordonatorilor activitate partener M1/M2/M3.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

In L31, a fost definita structura planului iar in intervalul L31- L36, a fost elaborat continutul detaliat al acestuia, pe capitole distincte, pe baza discutiilor purtate in cadrul intalniri periodice, ale membrilor parteneriatului de business in reg. Sud-Est, avand ca prioritate implicarea si constientizarea factorilor decizionali cu privire la importanta si necesitatea sprijinirii sustenabilitatii si a cresterii extensive/intensive a sectorului IMM.

In L36 planul a fost supus aprobarii in cadrul parteneriatului si diseminat in sedinta operativa lunara catre intreaga echipa de experti a proiectului si reprezentantii legali ai celor 75 intreprinderi infiintate in cadrul proiectului.

2. Cadrul legislativ aferent

Documente de referință utilizate și cadrul legislativ aferent care stă la baza elaborării Planului de asigurare a sustenabilității ideilor de afaceri vizează:

- ✓ Contractul de finanțare POCU/82/3/7/105554, inclusiv anexele sale;
- ✓ Ghidul solicitantului - Condiții specifice „România Start Up Plus”;
- ✓ Ghidul solicitantului - Condiții generale „Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014 - 2020”;
- ✓ Ordonanța de urgență nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Ordonanța de urgență nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora.
- ✓ Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020: Valorificarea potențialului forței de muncă, crearea condițiilor pentru creșterea gradului de participare pe piața muncii și accesul la locuri de muncă de calitate sunt prioritare pentru atingerea obiectivelor de competitivitate economică, sustenabilitate și incluziune. Pentru a contribui la creșterea ratei de ocupare a grupurilor mai sus menționate, sunt vizate pachete integrate de măsuri personalizate în funcție de nevoile persoanelor care beneficiază de sprijin. Măsurile prevăzute au în vedere creșterea ocupării prin încurajarea antreprenoriatului și înființării de întreprinderi.
- ✓ **Strategia Națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030.** Prin această strategie, România și-a stabilit cadrul național pentru susținerea Agendei 2030 și implementarea setului de 17 ODD. Strategia susține dezvoltarea României pe trei piloni principali, respectiv economic, social și de mediu. Strategia este orientată către cetățean și se concentrează pe inovație, optimism, reziliență și încrederea că statul servește nevoile fiecărui cetățean, într-un mod echitabil, eficient și într-un mediu curat, în mod echilibrat și integrat.
- ✓ **Strategia Guvernamentală pentru Dezvoltarea Sectorului IMM și Îmbunătățirea Mediului de Afaceri din România_Orizont 2020.** Strategia stabilește politica Guvernului României cu privire la: sprijinirea creșterii extensive și intensive a sectorului IMM, cu accent pe sporirea numărului de IMM-uri active la nivel local și

UNIUNEA EUROPEANĂ

- pe piețe externe de interes; creșterea densității IMM-urilor, în special în zonele unde aceasta se situează sub media europeană, în vederea diminuării disparităților regionale actuale.
- ✓ **Strategia Nationala pentru Competitivitate 2014-2020.** Strategia Națională pentru Competitivitate reprezintă un document strategic al Ministerului Economiei, elaborat prin consultări atât cu mediul privat, cât și cu ministerele de linie, pentru corelarea intervențiilor dedicate competitivității, având în vedere domeniile naționale de excelență, inclusiv din perspectiva dimensiunii teritoriale și a dezvoltării rurale. Prin viziunea, prioritățile și obiectivele propuse, acest document strategic oferă o soluție pentru dezvoltarea economică în România pe termen scurt și mediu, soluție care să permită depășirea obstacolului de a valorifica un potențial competitiv recunoscut pe piață, dar incomplet pus în valoare pentru a crea valoare adăugată și prosperitate.
 - ✓ **Strategia Nationala de Cercetare, Dezvoltare si Inovare (CDI) 2014-2020.** Strategia conține un scurt bilanț al experienței strategice anterioare și o viziune pentru cercetarea și inovarea românească în 2020; obiectivele generale și specifice ale Strategiei CDI 2014-2020; direcțiile și liniile de acțiune care susțin obiectivele specifice; impactul anticipat al Strategiei CDI 2014-2020; descrierea guvernancei sistemului CDI pentru intervalul strategic 2014-2020.
 - ✓ **Strategia Nationala pentru Ocuparea Forței de Munca 2014-2020.** Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014-2020 (SNOFM) își propune să impulsioneze eforturile de a atinge ținta de ocupare stabilită de România pentru anul 2020, și anume o rată de ocupare de 70% pentru populația în vârstă de 20-64 de ani.
 - ✓ **Programul National de Reforma (PNR) 2020.** PNR 2020 vizează stimularea competitivității și productivității, consolidarea coeziunii sociale și teritoriale, menținerea nivelului de ocupare - toate acestea urmărind reducerea decalajelor față de celelalte state membre ale UE și minimizarea efectelor negative ale crizei COVID-19.

UNIUNEA EUROPEANĂ

3. Sustenabilitatea afacerilor

Conceptul de sustenabilitate a apărut acum aproximativ 30 de ani în gândirea economică a specialiștilor din vestul Europei. Această idee a venit ca răspuns la părerea majorității oamenilor de afaceri că doar profitul contează.

Unul dintre primii specialiști care au încercat să găsească o rezolvare a acestei atitudini distructive a fost economistul englez John Elkington care a încercat să găsească o modalitate prin care afacerile să se dezvolte durabil, iar corporațiile să fie mai responsabile față de oameni și față de planetă în general.

Acesta a propus un concept pe care l-a denumit ”triple bottom line”, prin aplicarea căruia oamenii de afaceri trebuiau să abordeze activitatea lor dintr-o triplă perspectivă, și anume, cea a riscurilor cu privire la profit, a riscurilor sociale cu privire la oameni și a riscurilor de mediu cu privire la impactul asupra planetei.

Sustenabilitatea în afaceri nu are o definiție exactă, ci este mai degrabă formată dintr-o serie de recomandări și de acțiuni, care urmăresc mai mult decât simplul profit imediat și lasă moștenire generațiilor viitoare un mediu economic durabil și o planetă mai curată.

Scopul unei inițiative antreprenoriale este de a aduce valoare adăugată comunității prin însuși obiectul de activitate vizat. Pentru a-și asigura sustenabilitatea, la rândul lui, un antreprenor trebuie să implementeze soluții proprii sau dezvoltate de alți antreprenori de eficientizare a propriei activități și astfel, prin inovare reală, obține minimizarea efectelor negative ale impactului propriei întreprinderi asupra comunității sau mediului.

În acest sens, rolul antreprenorului nu este de a minimiza efectele impactului propriei întreprinderi, ci de a crea un impact pozitiv pentru comunitate în ariile relevante activității lui.

O afacere sustenabilă presupune aplicarea de soluții inovatoare, care să îți creeze o imunitate relativă la riscurile industriei în care activezi, sau a mediului de afaceri în ansamblul său.

4. Planul de asigurare a sustenabilitatii ideilor de afaceri

O afacere devine sustenabilă prin folosirea tehnicilor inovative, prin trecerea la tehnologii ecologice și prin investiția în viitor.

4.1. Actiuni care vizeaza profitul

- Realizarea periodica a unei analize economice a managementului intern (prospectiva, retrospectiva, operationala, comparativa, completa), vizand:
 - creșterea fezabilității economice a planului de afaceri, a procesului de afaceri și a standardelor în procesul dezvoltării acesteia,
 - studiu obiectiv și cuprinzător al implementarii planului de afaceri, a procesului de afaceri și al respectării reglementărilor,
 - determinarea eficacității utilizării forței de muncă și a resurselor materiale/ materiilor si materialelor prime,
 - control asupra implementării cerințelor de decontare comercială,
 - identificarea și măsurarea rezervelor interne în toate etapele procesului de producție,
 - verificarea eficienței deciziilor de management.
- Identificarea unor noi tipuri de produse/servicii de calitate superioară (fiabile și durabile) ce pot aduce venituri suplimentare
- Eficientizarea activităților prin de reducerea costurilor și a pierderilor de orice fel
- Evaluarea campaniilor de marketing si lansarea unor campanii cu impact mai mare decat cel avut pana acum
- Înscrierea in Grupuri de discutii pe teme de finantari si antreprenoriat, grupuri cu aceeasi activitate de afaceri
- Urmărirea procesului legislativ atunci când lucrurile sunt ”fierbinti”
- **Economia circulară** este un model de producție și consum care implică partajarea, reutilizarea, repararea, renovarea și reciclarea materialelor și produselor existente cât mai mult posibil.
 - În acest fel, ciclul de viață al produselor este extins. Într-o economie circulară, utilizarea mai eficientă a materialelor creează o valoare mai mare,

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

atât prin economii de costuri, cât și prin dezvoltarea unor piețe noi sau a celor existente.

- Economii de energie și de materii prime vor contribui la reducerea cheltuielilor și respectiv la maximizarea profitului, chiar dacă lucrul acesta vine cu investiții în noi tehnologii sau în produse și servicii ecologice.
- Afacerile au nevoie de o viziune pe termen lung, astfel încât investițiile în noile tehnologii să aducă cât mai multe beneficii.
- Publicitate și creșterea vizibilității firmei pe rețelele sociale
- Diversificarea ofertei de produse și/sau servicii
- Dezvoltarea de servicii și produse noi care să răspundă schimbărilor tehnologice, nevoilor comunității, cerințelor legislative
- Fidelizarea clienților prin oferte dedicate - discounturi pentru cumpărarea mai multor servicii/produse
- Organizarea de seminarii gratuite în care antreprenorii să prezinte activitatea firmei și cum pot folosi clienții în mod creativ și util anumite servicii/produse
- Ziua porților deschise - primii 10 clienți într-o anumită zi beneficiază de testarea gratuită a unui produs / serviciu și beneficiază de reduceri la achiziționarea lor
- Informarea permanentă despre noutățile din domeniul de activitate și dezvoltarea de produse/servicii care să le integreze
- Actualizarea permanentă cu noutățile legislative care influențează activitatea firmei
- Monitorizarea pieței și a concurenței
- Găsirea unor furnizori noi mai ieftini pentru materiile prime și materialele folosite în procesul de producție
- Organizarea de cursuri de inițiere în domeniul în care antreprenorii activează
- Accesarea de noi programe cu finanțare europeană
- Crearea unui brand sustenabil prin acțiuni sociale de voluntariat sau ajutorare categorii defavorizate
- Implementarea unui sistem de management al calității care să crească eficiența și eficacitatea muncii
- Dezvoltarea de parteneriate de business cu alte start-upuri care să urmărească oferirea de servicii/produse integrate (ex. start-up-urile care au ca activitate servicii de fotografie/film să lucreze în parteneriat cu un studio de înregistrări pentru a oferi produse/ servicii noi, complexe, integrate)

UNIUNEA EUROPEANĂ

- Stabilirea și respectarea unor indicatori de eficiență propuși și negociați împreună cu angajații
- **Dezvoltarea de măsuri pentru îmbunătățirea activităților financiare și economice a întreprinderii;** în procesul de implementare a strategiei financiare a întreprinderii, ar trebui să se acorde o atenție deosebită domeniilor îmbunătățirii stării financiare a întreprinderii, și anume, creșterea lichidității, solvabilității, stabilității financiare și activității afacerii, urmărind următoarele direcții:
 - **optimizarea sau reducerea costurilor** - care implică acțiuni de stopare a declinului profitului. Un mecanism foarte eficient este crearea unui sistem de control eficient al costurilor. O condiție prealabilă este susținerea de către angajați a sistemului de contabilitate a costurilor existente. Un punct important în această direcție este analiza cauzelor costurilor, care permite luarea măsurilor necesare pentru a elimina cauzele creșterilor nedorite ale costurilor. De asemenea, este recomandabil să se analizeze structura organizațională pentru a elimina nivelurile inutile de management și pentru a reduce costurile forței de muncă.
 - **reorganizarea inventarului** - presupune ca stocurile să fie clasificate în funcție de gradul lor de importanță în îmbunătățirea stabilității afacerii. Volumele acțiunilor care nu sunt critice pentru funcționarea activității ar trebui reduse. În același timp, activitățile de comandă pentru aprovizionare ar trebui intensificate prin introducerea de proceduri de control mai eficiente, cum ar fi centralizarea depozitării și eliberarea mărfurilor, realocarea spațiului de depozitare sau îmbunătățirea fluxului de lucru.
 - **modificarea structurii obligațiilor datoriei** - care implică o analiză detaliată a acestor obligații și opțiunile posibile de rambursare a acestora pentru a crește lichiditatea în viitor. Dacă este imposibil de rambursat aceste obligații, sunt luate în considerare opțiunile pentru modificarea structurii (transferul obligațiilor pe termen lung la cele pe termen scurt sau invers).
 - **diferențierea plăților către creditori** în funcție de prioritate pentru reducerea ieșirilor de numerar - care implică clasarea furnizorilor în funcție de gradul lor de importanță. Furnizorii critici trebuie să fie în centrul atenției; se recomandă intensificarea contactelor cu aceștia pentru a consolida înțelegerea reciprocă și dorința de cooperare.

- **revizuirea planurilor de investiții de capital** - care este un mijloc de creștere a fluxului de fonduri, vizând reducerea la minimum a costurilor. Mai ales în contextul amenințării unei crize, este logic să renunțăm la investiții în construcția de capital, achiziția de echipamente noi, extinderea rețelei de vânzări etc., cu excepția cazurilor urgente. Pentru a le determina, este necesar să se evalueze ce cerințe de investiții de capital nu pot fi amânate la o dată ulterioară. De asemenea, este necesar să se renunțe la acele cheltuieli de capital care nu pot oferi un profit imediat pentru întreprindere.
- **creșterea fluxului de fonduri** din surse financiare interesate care nu au legătură cu comerțul reciproc - care implică furnizarea de asistență de către principalele grupuri de sprijin - bancă, acționari sau proprietari.
- **creșterea volumului producției și vânzărilor** - care prevede o creștere a fondurilor primite din vânzarea produselor, adică o creștere a activelor lichide și, prin urmare, lichiditatea în sine. În acest scop, este necesar să se separe grupurile de bunuri care aduc cel mai mare profit, să se realizeze o analiză a prețului și volumului produselor vândute pentru a determina compromisul cel mai rezonabil care va ajuta IMM-ul, în ciuda scăderii vânzărilor, să crească primirea fondurilor suplimentare prin creșterea prețurilor, marjelor comerciale sau a volumelor de vânzări

4.2. Actiuni care vizeaza oamenii/comunitatea/societatea

- Dezvoltarea si implementarea unor actiuni/ strategii de lucru, respectiv de promovare a antreprenoriatului responsabil, bazată pe următoarele idei:
 - creșterea nivelului de conștientizare a impactului pozitiv pe care îl are responsabilitatea sociala asupra mediului de afaceri și a comunității în general,
 - dezvoltarea schimbului de experiență și bune practici între întreprinderi cu privire la responsabilitatea socială,
 - promovarea responsabilității sociale în cazul IMM-urilor,
 - lansarea unui forum public care să reunească părțile interesate de antreprenoriatul responsabil la nivelul regiunii
 - integrarea responsabilității sociale în organizarea activității IMM,

UNIUNEA EUROPEANĂ

- proiectarea și utilizarea unor indicatori de performanță referitori la impactul social al IMM-ului,
 - reducerea și prevenirea riscurilor privind sănătatea și securitatea la locul de muncă;
 - evaluarea percepției comunității, a autorităților locale și centrale, a organismelor de reglementare privind impactul social al activității IMM-urilor;
 - implicarea activă a IMM-urilor în viața comunității locale/ județene/ regionale.
- Preocuparea pentru sănătatea angajaților (prin asigurări private de sănătate, abonamente la săli de sport, informări cu privire la diferite riscuri);
 - Sponsorizarea unor școli și facultăți;
 - Asigurarea unui nivel de salarizare corect pentru atragerea de personal calificat și pentru păstrarea lucrătorilor buni;
 - Îmbunătățirea nivelului de educație prin oferirea de cursuri de specializare, participarea la simpozioane, congrese etc.
 - Sponsorizarea studenților sau construirea de școli
 - Creșterea satisfacției clienților prin produsele și serviciile oferite
 - Realizarea de produse fără efecte nocive asupra sănătății clienților
 - Instruirea angajaților pe teme de eficiență energetică
 - Implicarea activă în acțiuni de voluntariat la nivelul comunității
 - Încheierea de protocoale de colaborare cu ONG-uri și/sau autoritățile locale
 - Organizarea de campanii de informare pe teme de interes social
 - Promovarea standardelor etice înalte în business
 - Asigurarea unei calități ridicate a condițiilor de muncă a salariaților
 - Asigurarea securității și sănătății salariaților
 - Protejarea drepturilor salariaților
 - Programe pentru prevenirea discriminării angajaților
 - Instruirea permanentă a angajaților prin accesarea de programe de instruire de perfecționare sau dezvoltare personală a acestora
 - Sprijinirea instituțiilor de caritate
 - Politici active pentru protecția consumatorului
 - Susținerea artei, instituțiilor de învățământ, medicinei

UNIUNEA EUROPEANĂ

- Programe pentru ajutorarea bătrânilor
- Programe de instruire a șomerilor
- Oferirea de programe de internship pentru tineri
- Asumarea unor obiective clare pentru dezvoltarea și comunicarea răspunderii sociale corporative
- Dezvoltarea unei culturi organizaționale care să fie în acord cu valorile etice ale comunității prin asumarea publică a viziunii și valorilor organizației
- Participarea la întâlniri / workshop-uri pentru antreprenori

4.3. Actiuni care vizeaza mediul inconjurator/planeta

- Adoptarea unor atitudini ecologice față de mediul înconjurător (schimbarea becurilor cu incandescentă cu becuri cu LED, refolosirea și reciclarea materialelor, folosirea mașinilor electrice, a încălzirii solare etc.);
- Creșterea nivelului de salubritate,
- Scăderea consumurilor energetice
- Scăderea consumului de materii prime și material pe unitatea de produs
- Folosirea de materiale reciclabile în procesul de producție
- Realizarea de produse fără efecte nocive sau cu efecte nocive minime asupra mediului înconjurător
- Reducerea impacturilor deșeurilor rezultate în urma producției precum și a utilizării produselor pe care le pun pe piață
- Optimizarea performanțelor proceselor existente sau introducerea unor procese de producție noi, care ar minimiza utilizarea materiei prime, a resurselor energetice și a apei, precum și generarea de deșeuri
- Implementarea tehnologiilor ecologice în cadrul IMM-urilor, care pot crea și vinde produse certificate, servicii și soluții „verzi” în toate sectoarele economiei naționale
- Demersuri privind facilitarea implementării sistemelor de management de mediu și etichetării ecologice pentru a asigura internaționalizarea, promovarea exporturilor și integrarea în lanțurile valorice internaționale (acolo unde este cazul),

UNIUNEA EUROPEANĂ

- Îmbunătățirea cunoștințelor și abilităților personalului angajat din IMM-uri privind protecția mediului/ ecologizarea, ce țin de eficiența utilizării resurselor, a aplicării noilor tehnologii sau a proceselor de producere și prestări de servicii sustenabile,
- Organizarea de schimburi de bune practici la nivel national/european în domeniul aplicării principiilor protecției mediului/ ecologizării/ eficienței resurselor și economiei circulare/ sustenabile, precum și a proceselor de simbioză industrială.
- **Achizițiile verzi.** Antreprenorii pot să beneficieze de Legea nr. 69/2016 privind achizițiile publice verzi:
 - În momentul când realizează achiziții pentru desfășurarea activității firmei, ei trebuie să ia în considerare, mereu când este posibil, criteriile prevăzute în Legea achizițiilor verzi și să păstreze toată documentația necesară pentru a putea dovedi ulterior faptul că au implementat principiile în mod voluntar în cadrul afacerii lor.
 - Atunci când pregătesc dosarul pentru a participa la o competiție pentru finanțare, sau la o licitație publică, este recomandat să propună o ofertă care să explice clar implementarea principiilor achizițiilor verzi în oferta avansată.
- **Amprenta de carbon** este ansamblul emisiilor de gaze cu efect de sera generate direct și indirect de un individ, o organizație, un eveniment sau un produs, exprimate în echivalent CO₂.
 - Toate întreprinderile au posibilitatea de a-și reduce emisiile de dioxid de carbon, lucrul acesta le oferă un avantaj competitiv pe piață conducând la:
 - ✓ Reducerea costurilor cu energia pe întreg lanțul de producție și desfacere;
 - ✓ Îmbunătățirea imaginii companiei privind responsabilitatea socială (raportarea reducerilor de emisii de gaze cu efect de seră este o componentă principală în elaborarea raportului CSR);
 - ✓ Încurajarea și utilizarea noilor tehnologii inovatoare care diminuează consumul de resurse naturale
 - Măsurarea și analizarea amprentelor de carbon pentru produse și servicii oferă o multitudine de date utile și informații cheie care pot fi utilizate pentru a gestiona riscurile, precum și pentru a identifica reducerile de costuri și oportunitățile de dezvoltare a produselor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

- O amprentă de carbon a produsului poate fi un instrument util pentru angajați, furnizori, investitori și clienți. Poate motiva angajații pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, poate contribui la creșterea gradului de cunoaștere a mărcii și valorii acesteia, și poate să sprijine acțiunile furnizorilor și clienților în reducerea emisiilor. Amprenta de carbon pe produs este o măsurare a emisiilor de gaze cu efect de seră în fiecare etapă a vieții produsului: extracție și producție de materiale, transportul materiilor prime și materialelor, producția, distribuția, utilizarea produsului, eliminarea / reciclarea.
- Comunicarea rezultatelor privind amprenta de carbon la nivelul organizației poate contribui la angajarea întregii echipe în procesul de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră precum și la un management mai performant al energiei. Datele colectate pot ajuta angajații să identifice și să eficientizeze procesele și practicile existente. Suplimentar, economia de energie va genera și o reducere a costurilor.
- **Economia circulară** este un model de producție și consum care implică partajarea, reutilizarea, repararea, renovarea și reciclarea materialelor și produselor existente cât mai mult posibil.
 - Spre deosebire de economia lineară care se bazează pe extragerea materiilor prime, producție, distribuție, consum și deșeu, economia circulară implică reducerea la minimum a deșeurilor.
 - Când un produs ajunge la sfârșitul duratei sale de viață, materialele din care este făcut sunt păstrate în cadrul economiei și reutilizate ori de câte ori este posibil. Acestea pot fi folosite din nou și din nou, creând astfel o valoare suplimentară
 - Economia circulară este un stimulent al inovației în domeniul reutilizării materialelor, componentelor și produselor, precum și al creării noilor modele de afaceri și nu o piedică în calea dezvoltării.
- Implementarea unor standarde de protecția a mediului - ex. ISO 14001,
- Implementarea și respectarea unei politici de reducere și reciclare a deșeurilor rezultate în urma desfășurării activității,

UNIUNEA EUROPEANĂ

5. Concluzii

Scopul unei inițiative antreprenoriale este de a aduce valoare adăugată comunității prin însuși obiectul de activitate vizat. Pentru a-și asigura sustenabilitatea, la rândul lui, un antreprenor trebuie să implementeze soluții proprii sau dezvoltate de alți antreprenori de eficientizare a propriei activități și astfel, prin inovare reală, obține minimizarea efectelor negative ale impactului propriei întreprinderi asupra comunității sau mediului.

În acest sens, rolul antreprenorului nu este de a minimiza efectele impactului propriei întreprinderi, ci de a crea un impact pozitiv pentru comunitate în ariile relevante activității lui.

Pornind de la această premisă, supraviețuirea și dezvoltarea întreprinderii este unicul țel de sustenabilitate de urmat. Dacă testul pieței validează viziunea antreprenorului, înseamnă că aceasta reprezintă o soluție reală la o problema întâlnită în comunitate. Din acest punct supraviețuirea depinde de viziunea antreprenorului, de măsurile identificate și de agilitatea companiei.

Înțelegerea și aplicarea conceptelor sustenabilității devine o necesitate într-o lume care încearcă să facă față presiunilor demografice, degradării mediului natural, împușinării resurselor disponibile sau instabilității piețelor financiare.

Comaniile dezinteresate de îngrijorările și preocupările societății își vor găsi din ce în ce mai greu un loc în viitoarele piețe. Ele vor trebui să satisfacă nu doar nevoile individuale ale consumatorului (calitate, disponibilitate, ușurință în utilizare, etc) ci și nevoile sociale ale aceluiași consumator - creștere economică inclusivă, stoparea degradării mediului natural și echitate socială.

